

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ADLIYA VAZIRLIGI HUZURIDAGI YURIDIK
KADRLARNI QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI OSHIRISH INSTITUTI**

“TASDIQLAYMAN”

**Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash
va malakasini oshirish instituti
direktori birinchi o‘rinbosari**

R.Xursanov

2026-yil 30-yanvar

**Adliya organlari va muassasalari xodimlari uchun
“Yer munosabatlariga oid qonunchilik” yo‘nalishi bo‘yicha tanlov modullarining
kompleks
O‘QUV DASTURI**

TOSHKENT

1-MODUL. ADLIYA XODIMLARINING YER MUNOSABATLARIGA OID NIZOLARNI HAL QILISHDAGI ISHTIROKI

MODULNING MAZMUNI

I. Kirish
Modul dasturi O'zbekiston Respublikasi adliya vazirining 2025-yil 28-martdagi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 171-son qarori ijrosini ta'minlash haqidagi 122-um-son buyrug'i ijrosi yuzasidan qayta ishlab chiqilgan.
II. Modulning maqsadi
Adliya organlari va muassasalari xodimlarining yer munosabatlariga oid nizolarni hal qilishdagi ishtiroki bo'yicha nazariy bilimlar berish.
III. Modullarning vazifalari.
Adliya organlari va muassasalari xodimlarining yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko'rish amaliyoti, qurib bitkazilmagan ob'ektlarga oid nizolar. Yangi qurilgan ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlarni rasmiylashtirish masalalari bo'yicha nazariy bilimlarini oshirish, ko'nikmalarini rivojlantirish.
IV. Adliya organlari va muassasalari xodimlarining bilim, ko'nikmalariga (kompetentlik) qo'yiladigan kasbiy malaka talablari
Adliya organlari va muassasalari xodimlari o'z kasbiy faoliyatini tashkil etish uchun quyidagi bilim, ko'nikmalarga (kompetentlik) ega bo'lishi kerak: Adliya vazirligining asosiy vazifalari, ish uslubi va qadriyatlar haqida bilish; o'zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatining asosiy vazifalari, yo'nalishlari va funksiyalari bo'yicha bilimlarga hamda vazifalarni samarali bajara olish; "Ochiq adliya" ("Open Justice") dasturining maqsad va vazifalarini bilish; o'zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatidagi tizimli muammolarni aniqlay olish va ularni bartaraf eta olish; o'z xizmat vazifalarini samarali bajara olish; qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar ijrosini tashkil eta olish ko'nikmalariga ega bo'lish; murojaatlar bilan ishlash, ish yuritish va ijro intizomini ta'minlay olish; huquqiy targ'ibot va aholining huquqiy savodxonligini oshirishga doir faoliyatni amalga oshira olish; adliya organlari va muassasalari faoliyatida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvini oldini olish bo'yicha zarur bilimlarni egallash; ma'muriy tartib-taomillar to'g'risidagi qonunchilik hujjatlarini mazmun-mohiyatini bilish; o'z ish faoliyati samaradorligini oshirish uchun zamonaviy axborot texnologiyalari va "Elektron hukumat" tizimidan samarali foydalana olish; yuridik nutq, notiqlik va yozma nutq mahoratiga ega bo'lish; muloqot psixologiyasining adliya xodimlari faoliyatida o'rni va ahamiyati hamda jamoadagi konfliktli vaziyatlar, ularni bartaraf etish imkoniyatlari haqida bilimlarga ega bo'lish; nizolarni hal etish texnologiyalari borasida bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.
V. Kutilayotgan natijalar
Modullarni o'zlashtirish tinglovchilarga yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko'rish amaliyoti, qurib bitkazilmagan ob'ektlarga oid nizolar, yangi qurilgan ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlarni rasmiylashtirish masalalariga oid nazariy bilimlarni o'rganishga zamin yaratadi.

MODULNING MAVZULAR REJASI

№	Mavzular nomi	O'quv mashg'uloti	Jami
Adliya xodimlarining yer munosabatlariga oid nizolarni hal qilishdagi ishtiroki			
1.	Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko'rish amaliyoti	2	2
2.	Qurib bitkazilmagan ob'ektlarga oid nizolar. Yangi qurilgan ko'chmas mulkka bo'lgan huquqlarni rasmiylashtirish masalalari (dars mashg'ulotlari amaliyotga yo'naltirilgan zamonaviy shakllar — "aqliy hujumlar", "keys stadi", "jamo bo'lib ishlash" va boshqa usullarni qo'llagan holda tashkil etiladi)	2	2
JAMI:		4	4

O'QUV MATERIALINING MAZMUNI

ADLIYA XODIMLARINING YER MUNOSABATLARIGA OID NIZOLARNI HAL QILISHDAGI ISHTIROKI	
1-Mavzu: Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti	
Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti. Yer uchastkasiga bo‘lgan huquqni tasdiqlovchi hujjatlar. Jismoniy va yuridik shaxslarning mulk huquqlari kafolatlarini ta‘minlash hamda yer uchastkalarini olib qo‘yish va kompensatsiya berish tartibi.	
Manbalar: 1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. 2. O‘zbekiston Respublikasining Yer kodeksi. 3. O‘zbekiston Respublikasining Fuqarolik Kodeksi. 4. O‘zbekiston Respublikasining “Tabiatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. 5. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yakka tartibda qurilgan uyga bo‘lgan mulk huquqi bilan bog‘liq nizolar bo‘yicha sud amaliyoti to‘g‘risida qarori. 6. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yer kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to‘g‘risida”gi Qarori. 7. O‘zbekiston Respublikasining “Ipoteka to‘g‘risida”gi Qonuni. 8. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Sud hujjatlarini bajarishdan bo‘yin tovlash va ularning ijro etilishiga to‘sqinlik qilish uchun jinoiy javobgarlikka doir qonunlarni qo‘llashning ayrim masalalari to‘g‘risida”gi Qarori. 9. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Davlat kadastr sohasida davlat xizmatlari narxlarini belgilashda tabaqalashtirilgan yondashuv tartibini takomillashtirish to‘g‘risida”gi Qarori. 10. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Kadastr sohasida ayrim davlat xizmatlari ko‘rsatishning ma‘muriy reglamentlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Qarori. 11. O‘zbekiston Respublikasining “Sudlar to‘g‘risida”gi qonuni. Internet resurslari: 1. http://lex.uz. 2. http://www.gov.uz. 3. https://anticorruption.uz/uzc.	
2-Mavzu: Qurib bitkazilmagan ob‘ektlarga oid nizolar. Yangi qurilgan ko‘chmas mulkka bo‘lgan huquqlarni rasmiylashtirish masalalari	
Qurib bitkazilmagan ob‘ektlarga oid nizolar. Yangi qurilgan ko‘chmas mulkka bo‘lgan huquqlarni rasmiylashtirish masalalari. Yer uchastkalariga bo‘lgan huquqlarni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish xususiyatlari. Bino va inshootlarga bo‘lgan huquqlarni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish xususiyatlari.	
Manbalar: 1. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Uy-joy nizolari bo‘yicha sud amaliyoti haqida”gi Qarori. 2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Ko‘chmas mulk ob‘ektlariga bo‘lgan huquqlarni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori. 3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ko‘chmas mulkka bo‘lgan huquqlarni davlat ro‘yxatidan o‘tkazish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori. 4. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Kadastr sohasida ayrim davlat xizmatlari ko‘rsatishning ma‘muriy reglamentlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Qarori. 5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Elektron onlayn-auksion va tanlovlarni tashkil etish hamda o‘tkazish tartibini takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”gi qarori. 6. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Qurilish sohasiga oid yagona ma‘muriy qurilish reglamentlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi Qarori. Internet resurslari: 1. http://lex.uz. 2. http://www.gov.uz. 3. https://anticorruption.uz/uzc.	

2-MODUL. YER MUNOSABATLARIGA OID NIZOLARNI SUDDA KO‘RISH AMALIYOTI

MODULINING MAZMUNI

I. Kirish

Modul dasturi O‘zbekiston Respublikasi adliya vazirining 2025-yil 28-martdagi Vazirlar Mahkamasining

“O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 171-son qarori ijrosini ta‘minlash haqidagi 122-um-son buyrug‘i ijrosi yuzasidan qayta ishlab chiqilgan.

II. Modulning maqsadi

Adliya organlari va muassasalari xodimlarining yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti bo‘yicha nazariy bilimlar berish.

III. Modulning vazifalari.

Adliya organlari va muassasalari xodimlarining yer munosabatlariga oid nizolarni tushunchasi va mohiyati, yer munosabatlariga oid nizolarni turlari hamda yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti bo‘yicha nazariy bilimlarini oshirish, ko‘nikmalarini rivojlantirish.

IV. Adliya organlari va muassasalari xodimlarining bilim, ko‘nikmalariga (kompetentlik) qo‘yiladigan kasbiy malaka talablari

Adliya organlari va muassasalari xodimlari o‘z kasbiy faoliyatini tashkil etish uchun quyidagi bilim, ko‘nikmalarga (kompetentlik) ega bo‘lishi kerak:

Adliya vazirligining asosiy vazifalari, ish uslubi va qadriyatlariga haqida bilish;

o‘zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatining asosiy vazifalari, yo‘nalishlari va funksiyalari bo‘yicha bilimlarga hamda vazifalarni samarali bajara olish;

“Ochiq adliya” (“Open Justice”) dasturining maqsad va vazifalarini bilish;

o‘zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatidagi tizimli muammolarni aniqlay olish va ularni bartaraf eta olish;

o‘z xizmat vazifalarini samarali bajara olish;

qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar ijrosini tashkil eta olish ko‘nikmalariga ega bo‘lish;

murojaatlar bilan ishlash, ish yuritish va ijro intizomini ta‘minlay olish;

huquqiy targ‘ibot va aholining huquqiy savodxonligini oshirishga doir faoliyatni amalga oshira olish;

adliya organlari va muassasalari faoliyatida korrupsiya va manfaatlar to‘qnashuvini oldini olish bo‘yicha zarur bilimlarni egallash;

ma‘muriy tartib-taomillar to‘g‘risidagi qonunchilik hujjatlarini mazmun-mohiyatini bilish;

o‘z ish faoliyati samaradorligini oshirish uchun zamonaviy axborot texnologiyalari va “Elektron hukumat” tizimidan samarali foydalana olish;

yuridik nutq, notiqlik va yozma nutq mahoratiga ega bo‘lish;

muloqot psixologiyasining adliya xodimlari faoliyatida o‘rni va ahamiyati hamda jamoadagi konfliktli vaziyatlar, ularni bartaraf etish imkoniyatlari haqida bilimlarga ega bo‘lish;

nizolarni hal etish texnologiyalari borasida bilim va ko‘nikmalarga ega bo‘lishi lozim.

V. Kutilayotgan natijalar

Modullarni o‘zlashtirish tinglovchilarga yer munosabatlariga oid nizolarni tushunchasi va mohiyati, yer munosabatlariga oid nizolarni turlari hamda yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyotiga oid nazariy bilimlarni o‘rganishga zamin yaratadi.

MODULNING MAVZULAR REJASI

№	Mavzular nomi	O‘quv mashg‘uloti	Jami
Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti			
1.	Yer munosabatlariga oid nizolarni tushunchasi va mohiyati	2	2
2.	Yer munosabatlariga oid nizolarni turlari (dars mashg‘ulotlari amaliyotga yo‘naltirilgan zamonaviy shakllar — “aqliy hujumlar”, “keys stadi”, “jamoa bo‘lib ishlash” va boshqa usullarni qo‘llagan holda tashkil etiladi)	2	2
3.	Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti (dars mashg‘ulotlari amaliyotga yo‘naltirilgan zamonaviy shakllar — “aqliy hujumlar”, “keys stadi”, “jamoa bo‘lib ishlash” va boshqa usullarni qo‘llagan holda tashkil etiladi)	2	2
JAMI:		6	6

O‘QUV MATERIALINING MAZMUNI

YER MUNOSABATLARIGA OID NIZOLARNI SUDDA KO‘RISH AMALIYOTI

1-Mavzu: Yer munosabatlariga oid nizolarni tushunchasi va mohiyati Yer munosabatlariga oid nizolarni tushunchasi va mohiyati. Yer munosabatlariga oid nizolarni hal qilishning huquqiy bazasi. Egalik qilish huquqini vujudga keltiruvchi muddat. Manbalar: 1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. 2. O‘zbekiston Respublikasining “Tabiatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. 3. O‘zbekiston Respublikasining “Ipoteka to‘g‘risida”gi Qonuni. 4. O‘zbekiston Respublikasining “Sudlar to‘g‘risida”gi qonuni. 5. O‘zbekiston Respublikasining Yer kodeksi. 6. O‘zbekiston Respublikasining Fuqarolik Kodeksi. 7. Ma’muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi. 8. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yakka tartibda qurilgan uyga bo‘lgan mulk huquqi bilan bog‘liq nizolar bo‘yicha sud amaliyoti to‘g‘risida qarori. 9. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yer kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to‘g‘risida”gi qarori. 10. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Sud hujjatlarini bajarishdan bo‘yin tovlash va ularning ijro etilishiga to‘sqinlik qilish uchun jinoiy javobgarlikka doir qonunlarni qo‘llashning ayrim masalalari to‘g‘risida”gi qarori. 11. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Davlat kadastr sohasida davlat xizmatlari narxlarini belgilashda tabaqalashtirilgan yondashuv tartibini takomillashtirish to‘g‘risida”gi qarori. 12. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Kadastr sohasida ayrim davlat xizmatlari ko‘rsatishning ma’muriy reglamentlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi qarori. Internet resurslari: 1. http://lex.uz. 2. http://www.gov.uz. 3. https://anticorruption.uz/uzc.
2-Mavzu: Yer munosabatlariga oid nizolarni turlari Yer munosabatlariga oid nizolarni turlari. Davlat boshqaruv organlarining vakolatlarini amalga oshirish bilan bog‘liq bo‘lgan yer munosabatlariga oid nizolar. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi plenumining Yer kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar. Manbalar: 1. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. 2. O‘zbekiston Respublikasining “Tabiatni muhofaza qilish to‘g‘risida”gi Qonuni. 3. O‘zbekiston Respublikasining “Ipoteka to‘g‘risida”gi Qonuni. 4. O‘zbekiston Respublikasining “Sudlar to‘g‘risida”gi qonuni. 5. O‘zbekiston Respublikasining Yer kodeksi. 6. O‘zbekiston Respublikasining Fuqarolik Kodeksi. 7. Ma’muriy javobgarlik to‘g‘risidagi kodeksi. 8. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yakka tartibda qurilgan uyga bo‘lgan mulk huquqi bilan bog‘liq nizolar bo‘yicha sud amaliyoti to‘g‘risida qarori. 9. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Yer kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to‘g‘risida”gi qarori. 10. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Sudi Plenumining “Sud hujjatlarini bajarishdan bo‘yin tovlash va ularning ijro etilishiga to‘sqinlik qilish uchun jinoiy javobgarlikka doir qonunlarni qo‘llashning ayrim masalalari to‘g‘risida”gi qarori. 11. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Davlat kadastr sohasida davlat xizmatlari narxlarini belgilashda tabaqalashtirilgan yondashuv tartibini takomillashtirish to‘g‘risida”gi qarori. 12. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Kadastr sohasida ayrim davlat xizmatlari ko‘rsatishning ma’muriy reglamentlarini tasdiqlash to‘g‘risida”gi qarori. Internet resurslari: 1. http://lex.uz. 2. http://www.gov.uz. 3. https://anticorruption.uz/uzc.
4-Mavzu: Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti Yer munosabatlariga oid nizolarni sudda ko‘rish amaliyoti. O‘zbekiston Respublikasi Oliy sudi plenumining 2006-yil 3-fevraldagi 3-sonli “Er kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan

ayrim masalalar to'g'risida"gi Qarori. Ko'chmas mulk ob'ektiga bo'lgan huquqlarni davlat ro'yxatidan o'tkazishni rad etish uchun asoslar. Sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi 2006-yil 3-fevraldagi Plenumining "Er kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to'g'risida"gi 3-son Qarori. "Er kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to'g'risida"gi Qaror.

Manbalar:

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi.
3. O'zbekiston Respublikasining Yer kodeksi.
4. O'zbekiston Respublikasining 2022-yil 29-iyundagi Yer uchastkalarini kompensatsiya evaziga jamoat ehtiyojlari uchun olib qo'yish tartib-taomillari to'g'risidagi O'RQ-781-son Qonuni.
- O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 20-apreldagi № PQ-3677 "Tadbirkorlik va shaharsozlik faoliyatini amalga oshirish uchun yer uchastkalarini doimiy foydalanishga berish tartibini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori.
5. Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 29-dekabrda 1060-son qarori bilan tasdiqlangan "Ko'chmas mulk ob'ektlariga bo'lgan huquqlarni davlat ro'yxatidan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi nizom.
6. Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 28-yanvardagi "Er uchastkalari berish va yakka tartibdagi uy-joy qurish uchun yer uchastkalariga meros qilib qoldiriladigan umrbod egalik qilish huquqini realizatsiya qilishning zamonaviy va shaffof mexanizmlarini joriy etish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi 63-sonli qarori.
7. Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 16-noyabrda 911 «Jismoniy va yuridik shaxslarning mulk huquqlari kafolatlarini ta'minlash hamda yer uchastkalarini olib qo'yish va kompensatsiya berish tartibini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida»gi qarori.
8. Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 20-dekabr, 1023-son «Tadbirkorlik va shaharsozlik faoliyatini amalga oshirish uchun bo'sh turgan yer uchastkalarini berish tartib-taomillarini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida»gi qarori.
9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Jismoniy va yuridik shaxslarning mulk huquqlari kafolatlarini ta'minlash hamda yer uchastkalarini olib qo'yish va kompensatsiya berish tartibini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori.
10. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Er uchastkalarini davlat va jamoat ehtiyojlari uchun doimiy foydalanishga ajratishning ma'muriy reglamentini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori.
11. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining «Qishloq xo'jaligiga mo'ljallanmagan yer uchastkalarini xususiylashtirish to'g'risida»gi o'zbekiston respublikasi qonunini amalga oshirish chora-tadbirlari haqida"gi qarori.

Internet resurslari:

1. <http://lex.uz>.
2. <http://www.gov.uz>.
3. <https://anticorruption.uz/uzc>.

3-MODUL. YER QONUN HUJJATLARI BUZILGANIDA YER UCHASTKASINI OLIB QO'YISH MASALASI

MODULNING MAZMUNI

I. Kirish
Modul dasturi O'zbekiston Respublikasi adliya vazirining 2025-yil 28-martdagi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Yuridik kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti faoliyatini tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 171-son qarori ijrosini ta'minlash haqidagi 122-um-son buyrug'i ijrosi yuzasidan qayta ishlab chiqilgan.
II. Modulning maqsadi
Adliya organlari va muassasalari xodimlarining yer qonun hujjatlari buzilganida yer uchastkasini olib qo'yish masalasi bo'yicha nazariy bilimlar berish.
III. Modulning vazifalari.
Adliya organlari va muassasalari xodimlarining bo'linmaydigan yer uchastkasida foydalanish tartibi, yerga oid huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolar hamda yer uchastkalarini olib qo'yish yoki vaqtincha egallab turish bo'yicha nazariy bilimlarini oshirish, ko'nikmalarini rivojlantirish.
IV. Adliya organlari va muassasalari xodimlarining bilim, ko'nikmalariga (kompetentlik) qo'yiladigan kasbiy malaka talablari

Adliya organlari va muassasalari xodimlari o'z kasbiy faoliyatini tashkil etish uchun quyidagi bilim, ko'nikmalarga (kompetentlik) ega bo'lishi kerak:

Adliya vazirligining asosiy vazifalari, ish uslubi va qadriyatlar haqida bilish;

o'zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatining asosiy vazifalari, yo'nalishlari va funksiyalari bo'yicha bilimlarga hamda vazifalarni samarali bajara olish;

“Ochiq adliya” (“Open Justice”) dasturining maqsad va vazifalarini bilish;

o'zi faoliyat yuritayotgan tarkibiy tuzilma faoliyatidagi tizimli muammolarni aniqlay olish va ularni bartaraf eta olish;

o'z xizmat vazifalarini samarali bajara olish;

qonunlar va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar ijrosini tashkil eta olish ko'nikmalariga ega bo'lish;

murojaatlar bilan ishlash, ish yuritish va ijro intizomini ta'minlay olish;

huquqiy targ'ibot va aholining huquqiy savodxonligini oshirishga doir faoliyatni amalga oshira olish;

adliya organlari va muassasalari faoliyatida korrupsiya va manfaatlar to'qnashuvini oldini olish bo'yicha zarur bilimlarni egallash;

ma'muriy tartib-taomillar to'g'risidagi qonunchilik hujjatlarini mazmun-mohiyatini bilish;

o'z ish faoliyati samaradorligini oshirish uchun zamonaviy axborot texnologiyalari va “Elektron hukumat” tizimidan samarali foydalana olish;

yuridik nutq, notiqlik va yozma nutq mahoratiga ega bo'lish;

muloqot psixologiyasining adliya xodimlari faoliyatida o'rni va ahamiyati hamda jamoadagi konfliktli vaziyatlar, ularni bartaraf etish imkoniyatlari haqida bilimlarga ega bo'lish;

nizolarni hal etish texnologiyalari borasida bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim.

V. Kutilayotgan natijalar

Modullarni o'zlashtirish tinglovchilarga yer bo'linmaydigan yer uchastkasida foydalanish tartibi, yerga oid huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolar hamda yer uchastkalarini olib qo'yish yoki vaqtincha egallab turishga oid nazariy bilimlarni o'rganishga zamin yaratadi.

MODULNING MAVZULAR REJASI

№	Mavzular nomi	O'quv mashg'uloti	Jami
Yer qonun hujjatlari buzilganida yer uchastkasini olib qo'yish masalasi			
1.	Bo'linmaydigan yer uchastkasida foydalanish tartibi	2	2
2.	Yerga oid huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolar (dars mashg'ulotlari amaliyotga yo'naltirilgan zamonaviy shakllar — “aqliy hujumlar”, “keys stadi”, “jamo bo'lib ishlash” va boshqa usullarni qo'llagan holda tashkil etiladi)	2	2
3.	Yer uchastkalarini olib qo'yish yoki vaqtincha egallab turish (dars mashg'ulotlari amaliyotga yo'naltirilgan zamonaviy shakllar — “aqliy hujumlar”, “keys stadi”, “jamo bo'lib ishlash” va boshqa usullarni qo'llagan holda tashkil etiladi)	2	2
JAMI:		6	6

O'QUV MATERIALINING MAZMUNI

YER QONUN HUJJATLARI BUZILGANIDA YER UCHASTKASINI OLIB QO'YISH MASALASI
1-Mavzu: Bo'linmaydigan yer uchastkasida foydalanish tartibi
Bo'linmaydigan yer uchastkasida foydalanish tartibi tushunchasi va tasnifi. Yer fondi toifalari. Yer uchastkasi.
Manbalar:
1. O'zbekiston Respublikasining “Ijara to'g'risida”gi Qonuni.
2. O'zbekiston Respublikasining O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy-hududiy tuzilishi to'g'risida Qonuni.
3. O'zbekiston Respublikasining “Davlat yer kadastri to'g'risida”gi Qonuni.
4. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik Kodeksi.
5. O'zbekiston Respublikasining Yer kodeksi.
6. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “O'zbekiston Respublikasida yer monitoringi to'g'risida nizomni tasdiqlash haqida”gi qarori.

7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasida atrof tabiiy muhitning davlat monitoringi tizimini takomillashtirish to'g'risida"gi qarori.

8. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Jismoniy va yuridik shaxslarning mulk huquqlari kafolatlarini ta'minlash hamda yer uchastkalarini olib qo'yish va kompensatsiya berish tartibini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori.

9. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Yer uchastkalarini davlat va jamoat ehtiyojlari uchun doimiy foydalanishga ajratishning ma'muriy reglamentini tasdiqlash to'g'risida" qarori.

Internet resurslari:

1. <http://lex.uz>.

2. <http://www.gov.uz>.

2-Mavzu: Yerga oid huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolar

Yerga oid huquqiy munosabatlardan kelib chiqadigan nizolar. Yer egalari, yerdan foydalanuvchilar, yer uchastkalari ijarachilariga va mulkdorlariga yetkazilgan zarar o'rnini qoplash. Yer munosabatlariga oid nizolar.

Manbalar:

1. O'zbekiston Respublikasi "Mulkdorlar huquqlari va qonuniy manfaatlarining kafolatlari yanada kuchaytirilishi munosabati bilan O'zbekiston respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida" qonuni.

2. O'zbekiston Respublikasining Yer kodeksi.

3. O'zbekiston Respublikasi Oliy sudi plenumining "Yer kodeksini tatbiq qilishda sud amaliyotida vujudga keladigan ayrim masalalar to'g'risida" qarori.

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Shaharsozlik faoliyatini amalga oshirish hamda qishloq xo'jaligiga oid bo'lmagan boshqa ehtiyojlari uchun yer uchastkalari berish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" qarori.

5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Jismoniy va yuridik shaxslarning mulk huquqlari kafolatlarini ta'minlash hamda yer uchastkalarini olib qo'yish va kompensatsiya berish tartibini takomillashtirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" qarori.

Internet resurslari:

1. <http://lex.uz>.

2. <http://www.gov.uz>.

3-Mavzu: Yer uchastkalarini olib qo'yish yoki vaqtincha egallab turish

Yer uchastkalarini olib qo'yish yoki vaqtincha egallab turish. Yer uchastkalariga bo'lgan huquqlarning bekor qilinishi. Yer uchastkasini davlat va jamoat ehtiyojlari uchun olib qo'yish, qayta sotib olish.

Manbalar:

1. O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi.

2. O'zbekiston Respublikasining "Xususiy mulkni himoya qilish va mulkdorlar huquqlarining kafolatlari to'g'risida"gi Qonuni.

3. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik kodeksi.

4. O'zbekiston Respublikasining Yer kodeksi.

5. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2006-yil 29-maydagi 97-son bilan tasdiqlangan "Davlat va jamoat ehtiyojlari uchun yer uchastkalarining olib qo'yilishi munosabati bilan fuqarolarga va yuridik shaxslarga yetkazilgan zararlarni qoplash tartibi to'g'risida"gi qarori.

Internet resurslari:

1. <http://lex.uz>.

2. <http://www.gov.uz>.